

ՀՀ Ֆինանսների նախարարություն

Հարկային և մաքսային մարմինների գանգատարկման հանձնաժողով

Ո Ր Ո Շ ՈՒ Մ 23/4

16 հունիսի 2015 թ.

Քննարկվեց «Մարիլա» ՍՊԸ 19.05.2015 թ-ի գանգատը ՀՀ ՖՆ խոշոր հարկ վճարողների ՀՏ 04.05.2015 թ-ի թիվ 5101154 ակտի դեմ:

«Մարիլա» ՍՊԸ գանգատում բերված փաստարկները.

ՀՀ Ֆինանսների նախարարության ԽՀՎ ՀՏ պետի 16.03.2015թ. թիվ 5101154 հանձնարարագրով «Մարիլա» ՍՊԸ-ում 11.04.2015թ-ից մինչև 18.04.2015թ-ը կատարվել է հսկիչ նշանների (դրոշմապիտակների) կիրառման ճշտության ստուգում, որի արդյունքում կազմվել և ներկայացվել է 04.05.2015թ. թիվ 5101154 ակտը՝ որպես խախտում արձանագրելով «Առևտրի և ծառայությունների մասին» ՀՀ օրենքի 9.1 և 9.2 հոդվածները՝ փաթեթավորված բաստուրմայի վաճառքի մասով:

Որպես փաթեթավորված վաճառքի հիմնավորում՝ ակտով հղում է կատարվել ՀՀ ՖՆ ԽՀՎ ՀՏ պետի հանձնարարագրերի հիման վրա 20.02.2015թ-ին «Հասմիկ Գալստյան» և «Արթուր Մելքոնյան» ա/ձ-ների մոտ կատարված հսկիչ գնումների ուսումնասիրությունների արդյունքում կազմված արձանագրություններին (արձանագրությունները կցվել են ակտին), ըստ որի այդ ա/ձ-ների մոտ առկա է եղել «Մարիլա» ՍՊԸ-ի կողմից 2015թ-ին արտադրված հերմետիկ (վակուումային) փաթեթավորմամբ բաստուրմա՝ առանց դրոշմապիտակներով դրոշմավորման, ինչպես նաև հիմք է ընդունվել ընկերության գլխավոր հաշվապահի գրավոր հայտարարությանը, ըստ որի ստուգվող ժամանակահատվածում արտադրվել և իրացվել է 10 կիլոգրամի չափով հերմետիկ (վակուումային) փաթեթավորմամբ բաստուրմա (մեկ կիլոգրամի վաճառքի գինը 9600 դրամ):

Նկատի ունենալով այն հանգամանքը, որ վարչական մարմինը որպես վարչարարություն իրականացնող սուբյեկտի, պարտավոր է ապահովել հնարավորություն ոչ միայն պարզապես և ընդհանրապես արտահայտվելու վարչական վարույթում քննարկվող հանգամանքների վերաբերյալ, այլ նաև ակնկալելով, որ դրանք ըստ էության և անհրաժեշտության հաշվի են առնվելու՝ գործով օբյեկտիվ, բազմակողմանի, լրիվ քննությունն ապահովելու նկատառումներից ելնելով, ուստի ներկայացվում է վերոնշյալ ակտի դեմ սույն առարկությունը ստորև ներկայացվող հիմնավորումներով և պատճառաբանությամբ:

1. Նախ հարկ է նշել, որ «Մարիլա» ՍՊԸ-ի կողմից արտադրանքը իրացվում է մեծածախ վաճառքի ձևով՝ դիստրիբյուտորին: Ընդ որում, արտադրանքը (բաստուրման) վաճառվում է փաստացի կշռելով: Վաճառվող ամբողջ խմբաքանակը կշռվում է և կշռին համապատասխան օրենսդրությամբ սահմանված կարգով դիստրիբյուտորին դուրս է գրվում հարկային հաշիվ հանդիսացող հաշվարկային փաստաթուղթ: Թեև այն փաթեթավորված է վակուումային փաթեթավորմամբ, որևէ կերպ հատային վաճառք տեղի չի ունենում, քանի որ փաթեթավորված այդ ապրանքները չունեն ստանդարտ քաշ: Այսինքն, դիստրիբյուտորին իրացնելիս ընկերության մոտ առկա չէ տեղեկատվություն յուրաքանչյուր կտոր բաստուրմայի (վակուումային փաթեթի) կշռի կամ դրան համապատասխանող արժեքի վերաբերյալ:

Ընկերության այդ արտադրանքը չափաձրարված չէ և փաթեթավորումն իրականացվում է բացառապես հիգիենիկ և այլ համանման չափորոշիչների պահպանման նպատակով:

Մանրաձախ վաճառքի խանութներում (որոնք հանդիսանում են այլ ընկերությունների/անձանց խանութներ) այդ արտադրատեսակը կշռվում է վաճառքի պահին, որի արդյունքում ապրանքի վրա փակցվում է դրա փաստացի կշռին համապատասխանող գնապիտակ: Ավելին, մանրաձախ վաճառքի կետերում վաճառքն իրականացվում է ոչ միայն տվյալ վակումային փաթեթավորված միավորը ամբողջությամբ տրամադրելով, այլ նաև մասամբ (կտրելով)՝ ըստ գնորդի նախապատվության:

2. «Առևտրի և ծառայությունների մասին» ՀՀ օրենքի 9.1 և 9.2 հոդվածները օրենքով սահմանված ապրանքների օտարման մասով կիրառելի են այն դեպքերում, եթե այդ ապրանքներն արտադրողի կամ այլ փաթեթավորողի կողմից փաթեթավորված (չափաձրարված) կամ այլ կերպ տարայավորված են նույն փաթեթավորմամբ ու ապրանքային տեսքով, առանց քաշը (ծավալը) փոփոխելու, մանրաձախ առևտրի ոլորտում իրացման համար:

Ակնհայտ է, որ Օրենքի նշված դրույթը վերաբերում է ստանդարտ (անփոփոխ) քաշով՝ չափաձրարված (չափը մակնշված) փաթեթավորմանը և վաճառքին: Ինչպես նշվեց, ընկերության կողմից փաթեթավորված այդ արտադրանքը չափաձրարված չէ, և մանրաձախ վաճառքի կետերում այն իրացվում է նաև ոչ ամբողջական ձևով (կտրելով)՝ ըստ գնորդի նախապատվության: Ուստի չստանդարտացված (առանց չափաձրարման) ուղղակի փաթեթավորումը չի կարող դիտարկվել սույն հոդվածի ներքո, եթե վաճառքն իրականացվում է փաստացի կշռելով (ոչ քանակային/հատային վաճառք): Բացի այդ, դրոշմապիտակավորումը պետք է համապատասխանի ստանդարտ ծավալի կամ քաշի, ինչը հետևում է նույն օրենքի 9.4 հոդվածի 4-րդ կետի պահանջներից, համաձայն որի դրոշմավորված ապրանքի վրա պետք է փակցված լինի այդ ապրանքի տարողությանը (ծավալին, քաշին կամ տվյալ ապրանքատեսակին բնորոշ չափման այլ միավորին) համապատասխանող դրաշմապիտակ:

3. Ընկերությունը չի ցանկանում անդրադառնալ ակտով որպես հիմնավորում մեջբերված և ակտին կցված հսկիչ գնումների ուսումնասիրության արձանագրություններին, դրանց ոչ իրավաչափ լինելուն (դրոշմապիտակների նկատմամբ հսկողությունը իրականացվում է ստուգման այլ ոչ թե ուսումնասիրության շրջանակներում), ինչի մասին նշվել է ակտում հիշատակված ա/ծ-ների կողմից բերված բողոքներում, այն է՝ վարչական մարմինը, նրա ներկայացուցիչները գործել են համապատասխան հանձնարարագրերով իրենց վերապահված իրավասությունների շրջանակից դուրս: Ուստի վարչական ակտի համար հիմք ընդունելով ոչ իրավաչափ փաստաթղթեր, մեխանիկորեն ոչ իրավաչափ է դիտարկվում նաև տվյալ վարչական ակտը:

4. Ինչ վերաբերում է ընկերության գլխավոր հաշվապահի հայտարարությանը, ընկերությունը որևէ կերպ չի ժխտում իր կողմից հերմետիկ (վակումային) փաթեթավորմամբ բաստուրմայի արտադրել-իրացնելը և խնդրում է դրա գծով դրոշմապիտակների կիրառության հարցը օբյեկտիվորեն դիտարկել/քննել սույն բողոքի 1 և 2 կետերում նշված փաստերը հաշվի առնելով:

Ելնելով վերոգրյալից՝ ընկերությունը խնդրում է անվավեր ճանաչել ՀՀ ՖՆ խոշոր հարկ վճարողների ՀՏ 04.05.2015 թ-ի թիվ 5101154 ակտը:

«Ֆինանսների նախարարության հարկային և մաքսային մարմինների գանգատարկման հանձնաժողովի եզրակացությունը».

«ՖՆ հարկային և մաքսային մարմինների գանգատարկման հանձնաժողովը (այսուհետ նաև Հանձնաժողով), ուսումնասիրելով սույն գործին առնչվող նյութերն ու ապացույցները եկավ հետևյալ եզրակացության:

Քննարկման ընթացքում նշվեց, որ համաձայն «Ֆինանսների նախարարի 16.03.2015 թ-ի թիվ 5101154 հանձնարարագրի «Մարիլա» ՍՊԸ-ում (այսուհետ նաև ընկերություն) կատարվել է հսկիչ նշանների (դրոշմապիտակների) կիրառման ճշտության ստուգում: Արդյունքում կազմվել է ՀՀ ՖՆ խոշոր հարկ վճարողների ՀՏ 04.05.2015 թ-ի թիվ 5101154 ակտը (այսուհետ նաև Ակտ), որի 1-ին կետով մասնավորապես արձանագրվել է հետևյալը.

Ստուգվող ժամանակահատվածում «Մարիլա» ՍՊԸ-ի կողմից դուրս գրված հարկային հաշիվներում արտացոլված տվյալների ստուգմամբ պարզվել է, որ ընկերության կողմից նշում չի կատարվել արտադրված ապրանքների, մասնավորապես բաստուրմայի փաթեթավորված լինելու փաստի վերաբերյալ, սակայն ընկերության գլխավոր հաշվապահի գրավոր հայտարարության համաձայն «Մարիլա» ՍՊԸ-ի կողմից արտադրվել և իրացվել է 10 կիլոգրամի չափով հերմետիկ (վակուումային) փաթեթավորմամբ բաստուրմա (մեկ կիլոգրամի վաճառքի գինը 9600 դրամ) առանց համապատասխան դրոշմապիտակներով դրոշմավորման:

«ՖՆ ԽՀՎ ՀՏ պետի հանձնարարագրերի հիման վրա 20.02.2015 թ-ին Ա/Ձ Հասմիկ Գալստյանի և Ա/Ձ Արթուր Մելքոնյանի մոտ կատարված հսկիչ գնումների ուսումնասիրությունների արդյունքում արձանագրվել է «Մարիլա» ՍՊԸ-ի կողմից 2015 թ-ին արտադրված հերմետիկ (վակուումային) փաթեթավորմամբ բաստուրման, համապատասխանաբար՝ 8 հատ և 12 հատ, առանց դրոշմապիտակներով դրոշմավորման:

Ակտով արձանագրվել է, որ ընկերության կողմից խախտվել են «Առևտրի և ծառայությունների մասին» ՀՀ օրենքի 9.1-րդ և 9.2-րդ հոդվածների պահանջները:

Վերոգրյալի կապակցությամբ հարկ է նշել, որ «Առևտրի և ծառայությունների մասին» ՀՀ օրենքի 9.1-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն. «1. Եթե սույն հոդվածով այլ բան սահմանված չէ, դրոշմապիտակներով պարտադիր դրոշմավորման ենթակա են Հայաստանի Հանրապետության տարածքում օտարման ենթակա (օտարվող)՝ սույն օրենքի 9.2-րդ հոդվածում նշված ապրանքները»:

Նույն օրենքի 9.2-րդ հոդվածի համաձայն. «Հայաստանի Հանրապետության տարածքում արտադրված կամ Հայաստանի Հանրապետության տարածք ներմուծված՝ շալցված, փաթեթավորված կամ ցանկացած այլ ձևով տարայավորված՝ սույն հոդվածով ներկայացված աղյուսակում ներառված ապրանքների վրա օտարման ցանկացած փուլում դրոշմապիտակի առկայությունը պարտադիր է, եթե օրենքով սահմանված՝ համապատասխան ծածկագրով ապրանքային դիրքում ընդգրկվող ապրանքներն արտադրողի կամ այլ փաթեթավորողի կողմից փաթեթավորված (չափաճրարված), շալցված կամ այլ կերպ տարայավորված են նույն փաթեթավորմամբ ու ապրանքային տեսքով, առանց քաշը (ծավալը) փոփոխելու, մանրաձախ առևտրի ոլորտում իրացման համար»:

Վերոգրյալ իրավանդորդների դրույթների ուսումնասիրության և ամբողջական վերլուծության արդյունքում Հանձնաժողովը եկավ եզրակացության, որ, ըստ էության, Օրենքի 9.2-րդ հոդվածով ներկայացված աղյուսակում ներառված ապրանքների վրա դրոշմապիտակի առկայությունը պարտադիր է միայն այն դեպքում, երբ

համապատասխան ապրանքատեսակի մանրաձախ առևտրի ոլորտում իրացման ընթացքում բացառվում է դրա քաշը (ծավալը) փոփոխելու հնարավորությունը:

Քննարկվող դեպքում խոսքը վերաբերվում է «Մարիլա» ՍՊԸ-ի կողմից վակուումային փաթեթավորմամբ արտադրված բաստուրմայի մանրաձախ իրացմանը, երբ չի բացառվում այդ ապրանքատեսակի իրացվելու հնարավորությունը քաշը (ծավալը) փոփոխելու միջոցով: Այսինքն, վերը բերված օրինակում բաստուրմայի մանրաձախ առևտրի ոլորտում իրացման ընթացքում դրա պարտադիր դրոշմապիտակավորված լինելու պահանջը, ըստ էության, չի կարող պարտադիր համարվել, քանի որ վակուումային փաթեթավորմամբ բաստուրման հնարավոր է և հիմնականում իրացվում է քաշը (ծավալը) փոփոխելու միջոցով:

Ելնելով վերոգրյալից՝ Հանձնաժողովը եզրակացնում է, որ ընկերության գանգատը ենթակա է բավարարման:

Ելնելով քննարկման արդյունքներից և ղեկավարվելով «Հարկային ծառայության մասին» ՀՀ օրենքի 43.1-րդ հոդվածի և «Մաքսային ծառայության մասին» ՀՀ օրենքի 37-րդ հոդվածի պահանջներով Հանձնաժողովը

ո Ր Ո Ղ Ո Ւ Մ Է՝

Չեղյալ համարել ՀՀ ՖՆ խոշոր հարկ վճարողների ՀՏ 04.05.2015 թ-ի թիվ 5101154 ակտը:

Հանձնաժողովի նախագահ՝

Վ.ՄԻՐՈՒՄՅԱՆ